

29 ביולי 2018
- ד ח ו פ -

לכבוד מבקר המדינה, מר יוסף שפירא, ירושלים	לכבוד היועץ המשפטי לממשלה, עו"ד אביחי מנדלבלית, ירושלים	לכבוד ראש מנהל התכנון, גב דלית זילבר, ירושלים
--	--	--

הנדון: הסתרת סיכונים בטחוניים מהותיים הנובעים מתמ"א 37/ח – קבלה וטיפול בגז טבעי בשם שולחיי, ארגון "שומרי הבית", אבקש לפנות אליכם בדברים הדחופים הבאים:

1. פנייתי זו עניינה בהחלטה להציב אסדת טיפול בגז ממאגר "לויתן" סמוך לחוף דור ולא בעומק הים כפי שנקבע תחילה.
2. אנו סבורים, בלשון זהירה, כי בקבלת החלטה זו לא נשקלו כראוי השיקולים הבטחוניים, תוך חשיפתם של תושבי האזור והמבקרים הרבים בו לסיכון משמעותי. סיכון זה חל כמוכח גם על המתקנים עצמם, אשר פגיעה בהם עלולה לגרום לפגיעה אסטרטגית קשה במדינת ישראל – הכל כפי שיפורט להלן.
3. לפני כשבוע וחצי פורסם (בגלי צה"ל תחילה) כי "דובר צה"ל הודה לראשונה שמיקום האסדה נקבע משיקולים בטחוניים. בצה"ל לא פירטו את השיקולים עצמם, או את מועד קבלת ההחלטה."
4. אמירה זו חייבת להדליק נורה אדומה אצל כל אזרח, ובוודאי אצל כל אחד מנמעני מכתב זה, שכן דומה שאין לאמירה זו כל אחיזה במציאות.
5. ודוק: כשהועלו הטענות הבטחוניות בפני החוקר שמונה לדיון בהתנגדויות, הוא דחה אותן משום שממילא "אישור התכנית התכנית כפוף להסכמת גורמי מערכת הבטחון המיוצגים במועצה הארצית לתכנון ולבניה"¹.
6. וממה נפשך? כשהודעה זו פורסמה לראשונה, פנינו לגורמי בטחון רלוונטיים שונים, ובראשם לשר הבטחון בתקופה הרלוונטית, מר משה (בוגי) יעלון. מר יעלון הבהיר לנו באופן שאינו משתמע לשתי פנים כי לא התקיים כל דיון בטחוני בנושא קירוב האסדה לחוף. יתרה מכך, משרד הבטחון ידע על הצבת אסדת טיפול על פי הבאר ונערך להגנתה בהתאם. עמדת שר

¹ דר"ח חוקר תמ"א 37/ח מיום 27.5.2014 בעמ' 21

הבטחון דאז הייתה ועודנה כי יש להציב את אסדת הטיפול רחוק מהחוף ומהאוכלוסיה.

מכתבו רצ"ב.

7. כאמור, עמדת כל גורם בטחוני עימו נועצנו קובעת באופן חד משמעי כי אסדה קרובה לחוף

מהווה סיכון בטחוני ועצם הקלות בה ניתן לפגוע בה מעלה את ההסתברות לאירוע בטחוני.

8. נציין כי במסגרת ההשגות שהוגשו הונחו בפני המועצה הארצית מספר חוות דעת בטחוניות²

המצביעות על הבעיה הבטחונית החמורה שתוצר כאן יש מאין, אולם השגות אלה זכו

להתעלמות כמעט מוחלטת הן בדו"ח החוקר והן במסגרת דיוני המועצה.

9. מן האמור עולה חשש כבד לטיוח בעיה לאומית המסכנת הן את האוכלוסיה והן מתקנים

אסטרטגיים, וכל זאת משיקולים זרים, או, לכל הפחות, מבלי שנשקלו דים השיקולים

הבטחוניים וללא היוועצות מספקת עם הגורמים המקצועיים.

10. אנו סבורים כי כל שיקולי משרד האנרגיה לקירוב האסדה לאוכלוסיה הם שיקולים קצרי

טווח וחלקם נראים כמניעים זרים. מאידך גיסא, לצורך השגת מטרות קצרות טווח (עליהן

אנו חלוקים), מתרחשת לנגד עינינו פעולה שתהיה לא פחות מבכיה לדורות, תסכן את

האוכלוסיה ואת המתקנים עצמם וממילא מעמיד בסיכון מוחשי גם את המטרות קצרות

הטווח אותן מנסה משרד האנרגיה להשיג.

11. לאור האמור נבקש את התערבותכם בעניין בטרם נפנה לקבלת סעד משפטי, בכך שתורו על

בחינה מדוקדקת של הנושאים הבטחוניים תוך בחינת חלופות מהיבט זה. לא יעלה על הדעת

שהחלטה התקבלה ללא חוות דעת בטחונית מסודרת!

12. מאחר שידוע לנו כי מבחינה בטחונית ישנה עדיפות ברורה ומובהקת להרחקת האסדת

הטיפול מהחוף, נבקשכם לדאוג כי תלקח אחריות בעניין זה ויוסבר באופן ציבורי ופומבי

מדוע בוחר שר האנרגיה לסכן אוכלוסיה אזרחית ואת המתקנים עצמם למרות ההעדפה

הבטחונית.

13. נודה לטיפולכם הדחוף!

בכבוד רב ובהערכה,

 אילן יונש, עורך-דין

² כגון דברי מפקד חיל הים בדימוס בפני החוקר, חוות דעת חברת איי.אס.סי. אורי אהרוני בע"מ מנובמבר 2012 "סקר סיכוני אבטחה ממצאים והמלצות, מערכת הולכת הגז בשטח המועצה האזורית עמק חפר", חוות דעתם של תא"ל (מיל.) שי ברוש מחיל הים וסא"ל (מיל.) אפרים צוק מחיל האויר לעניין דירוג החלופות החופיות בהקשר הבטחוני ועוד.

לכבוד
עו"ד אילן יונש

שלום רב,

הנידון: המתקן להפרדת גז של קידוח "לוויתן"

לאחרונה פנו אליי מספר תושבי זכרון יעקב וחוף הכרמל בנושא אסדת הפרדת הגז של קידוח "לוויתן", שאמורה להיות ממוקמת במרחק כ-10 ק"מ מן החוף.

הבנתי מהפונים, שלמדו שהחלטה להעתיק את מתקן הפרדת הגז מפי הבאר ("לוויתן") לאסדה קרובה לחוף, התקבלה בין השאר מנימוקים ביטחוניים, במהלך תקופת כהונתי כשר הביטחון (ממרץ 2013 ועד מאי 2016).

הופתעתי! לא הכרתי החלטה זו כלל. הכרתי את התכנית להקמת מתקן הפרדה על פלטפורמה ימית בסמיכות לקידוח "לוויתן". ראיתי בקיומה של פלטפורמה כזו יתרון מבחינה ביטחונית, משום שספינות המגן שהחלטנו לרכוש כדי להגן על אסדות הגז בים התיכון, אמורות לתת כיסוי הגנתי לקידוח ולפלטפורמה כאחת.

מבדיקה שערכתי עם בכירי משרד הביטחון בתקופה הנדונה, מסתבר שאיש מהם אינו מכיר פנייה שכזו לבחינת העתקת מתקן הפרדה מן הפלטפורמה הימית, הסמוכה לאסדת הקידוח, לאסדה שתוקם במרחק כ-10 ק"מ מהחוף.

אילו הנושא היה מובא בפני לבחינה ביטחונית, הייתי ממליץ על השארת התכנית המקורית שהתבססה על פלטפורמה ימית סמוכה לקידוח "לוויתן" ולא על הקמת אסדת הפרדה סמוכה לחוף.

בברכה,

משה יעלון